

Protocol: Veescheren

Algemene gedragsregels

Werk hygiënisch. Hierdoor voorkom je dat je ziek wordt door het inademen van bijv. huidschilfers, stof of virussen of door contact met mest, bacteriën e.d. Vooral wanneer er sprake is van zoönosen: dierziekten die ook voor de mens besmettelijk zijn. Bijvoorbeeld: melkerskoorts, runder-TBC (komt bijna niet meer voor) en ringschurft. Door hygiënisch te werken voorkom je ook verspreiding van dierziekten.

- Draag handschoenen.
- Was na contact met dieren en/of mest altijd je handen en onderarmen met zeep voordat je gaat eten of drinken.
- Draag geen sieraden en houd nagels kort.
- Zorg dat materialen en werkkleding (waaronder schoeisel) altijd volledig schoon zijn bij het betreden van het erf van de veehouder. Ook de auto kan een besmettingsbron zijn (bijv. de mat in de auto).
- Voorkom direct contact met zieke dieren door het dragen van sluitende kleding, handschoenen en stofkapje.
- Verzorg wondjes door reinigen en ontsmetten en dek ze af met een pleister.
- Volg de hygiëne-regels van de opdrachtgever op. Gebruik ontsmettingsmogelijkheden voor schoeisel, omkleedruimtes e.d.

Als je ziek wordt na contact met (zieke) dieren, raadpleeg dan de huisarts. Vermeld hierbij dat je in contact bent geweest met (zieke) dieren.

Materialen

Alle materialen zitten in een afsluitbare kunststof kist. Aanwezig zijn in ieder geval:

- Voldoende scheerapparaten
- Voldoende messen
- Busjes olie
- Haspel(s)
- Ontsmettingsdoekjes
- Aardlekschakelaar (indien scheerapparaat op netstroom wordt gebruikt.)
- Borstels
- Verlengsnoeren
- Schroevendraaiers
- Melkershandschoenen.

Scheermachine

- Smeer het apparaat regelmatig door, maak het luchtrooster vrij en blaas het door met behulp van een compressor. Ook ter vermindering van geluid en trillingen.
- Na het inzetten van nieuwe messen en bij het opnieuw beginnen met scheren: met losgedraaide stelschroef messen oliën en apparaat laten lopen. Hierna stelschroef zover terugdraaien dat het toerental iets terugvalt.
- Na gebruik: stelschroef losdraaien, het apparaat schoonmaken en opnieuw smeren.
- Gebruik voor het schoonmaken een borstel en een compressor. Haal hiervoor de messen uit het apparaat. Reinig de spullen vervolgens verder met een ontsmettingsdoekje.

Overige materialen

Ook verlengsnoer/haspel en overige materialen/gereedschap moeten na afloop worden schoongemaakt en ontsmet met een ontsmettingsdoekje.

Werkkleding en handschoenen

Draag bij het scheren altijd een wegwerpoverall van Abeos Agri of bedrijfskleding van de veehouder. Draag tijdens het scheren melkershandschoenen.

Laarzen

Gebruik de veiligheidslaarzen S5 (met stalen neus en stalen zool) van Abeos Agri. Reinig de laarzen na afloop met water en een borstel (ook de onderkant) en wanneer mogelijk ontsmetten.

Veiligheid en gezondheid

Geluid

De gemeten geluidsniveaus van de verschillende scheerapparaten liggen tussen de 79 en 84 decibel (dB(A)), met uitschieters boven de 90 dB(A). Geluidsniveaus boven de 80 dB(A) veroorzaken op den duur blijvende gehoorschade.

Het dringende advies is dan ook om gehoorbeschermingsmiddelen te dragen tijdens het veescheren. Boven de 85 dB(A) is het dragen hiervan verplicht. Door voldoende onderhoud en regelmatig doorsmeren van het scheerapparaat (ook *tijdens* het scheren) kan het geluidsniveau verminderd worden. Echter, het gebruik van gehoorbeschermingsmiddelen blijft aanbevolen.

Voldoende onderhoud en regelmatig doorsmeren helpen ook om het trillingsniveau te verminderen.

Trap/beknellingsgevaar

Tijdens het scheren bestaat de kans een trap te krijgen van een koe of bekneld te raken. Het volledig wegnemen van dit gevaar is niet mogelijk. Wel kun je een aantal acties ondernemen om de risico's zo klein mogelijk te houden:

- Koeien staan normaliter vast in de voerhekken tijdens het scheren. Ze hebben dan de minste bewegingsvrijheid.
- Scheer onrustige koeien met z'n tweeën. De koe blijft dan over het algemeen rustiger.
- **Scheer nooit alleen!**
- Zorg dat je in geval van nood alarm kunt slaan (bijv. met mobiele telefoon).
- Zorgt dat je continue tegen de koe aanstaat, zodat koe voelt waar jij bent en niet van je schrikt. Op deze manier kan de koe jou ook slecht een trap geven.

Stieren

Scheer nooit wanneer er een stier los bij in de stal loopt!!

Elektriciteit

- Elektrisch handgereedschap (inclusief verlengsnoeren etc.) moet jaarlijks gekeurd zijn en voorzien van een geldige keuringssticker NEN 3140 (met daarop de datum waarvoor de volgende keuring moet plaatsvinden).
- Controleer altijd zelf het gereedschap visueel op uiterlijke gebreken zoals toestand van de behuizing, intacte snoeren etc.
- Voorkom dat water in de haspels kan lopen! Dit kan door middel van haspels met spatwaterklepjes en door de haspels op de kop te leggen.
- Gebruik altijd een extra aardlekschakelaar indien je een scheerapparaat op netstroom gebruikt.
- Schakel haspels niet door.
- Rol haspels volledig uit.
- Voorzichtig omgaan met accu gereedschap, laat het niet vallen, accu's zijn erg gevoelig voor harde klappen.

Lichamelijke belasting

Veescheren kan lichamelijk belastend werk zijn. Hieronder staan tips welke ertoe bij kunnen dragen de belasting beperkt te houden:

Duwen en trekken

Duwen en trekken komt tijdens het werken met vee veelvuldig voor. Over het algemeen geldt: duwen heeft de voorkeur boven trekken. Maak hierbij gebruik van je lichaamsgewicht. Let er bij trekken op dat je je rug zoveel mogelijk recht houdt. Scheer de koeien zo mogelijk vanuit het voerhek. De koe heeft dan de minste bewegingsvrijheid, waardoor onnodig duwen en trekken voorkomen wordt.

Bukken

Bij het scheren is veelvuldig bukken niet te voorkomen. Je kunt er echter wel voor zorgen dat je dit op de minst belastende manier doet.

Probeer bij het scheren van de flanken van de koe een spreidstand aan te nemen, waarbij je één been, het been dat het dichtst bij de koe staat, naar achteren plaatst. Het andere been

buig je licht. Je rug moet hierbij zoveel mogelijk in één lijn met het achterste been komen. Steun hierbij zo mogelijk met 1 hand op de koe (zie foto 1). Door af te steunen hoeven je rugspieren niet het hele gewicht van je bovenlichaam te tillen. Het scheren van de buik van de koe kan ook op deze manier gebeuren. Ook kan ervoor gekozen worden met 1 hand op de eigen knie af te steunen. Hierbij zul je juist het andere been naar achteren moeten plaatsen (zie foto 2).

Foto 1

Foto 2

Werken met gedraaid bovenlichaam

Probeer het werken met een gedraaid bovenlichaam zoveel mogelijk te voorkomen, zeker in combinatie met bukken.

Ver reiken en herhaalde bewegingen

Om de rug van de koe te kunnen scheren moet veelvuldig ver gereikt worden. Hoe verder je moet reiken, des te meer kracht de schouderpijnen moeten leveren. Een extra belasting vormt het heffen van de armen boven schouderhoogte. Daarom:

- Spreek met collega's af dat langere mensen de grotere koeien scheren.
- Ook kan het een oplossing zijn om afwisselend met links en rechts te scheren. Dit zal overigens wel even wennen zijn.

Polshoek: Probeer extreme polshoeken te vermijden.

Knijpkracht: Let op de kracht die je gebruikt bij het vasthouden van het scheerapparaat. Een te grote knijpkracht (vaak onbewust) vormt een onnodige belasting voor de onderarmen.

Uitgliden.

Maak zo nodig tijdens het scheren af en toe de vloeren/roosters schoon om uitglijden te voorkomen.